

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

РІК XLV. Ч. 280. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 2-го грудня 1937.

No. 280. Jersey City, N. J., Thursday, December 2, 1937.

VOL. XLV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

П'ЯТІ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода”: BErger 4-0237. — Тел. У. Н. Соуса: BErger 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЕМІЛЬ ЛЮДВІГ ПРО РУЗВЕЛТА

НЮ ЙОРК. — Відомий європейський письменник Еміль Людвіг, який написав у літературній формі життєписи багатьох славних людей, між ними Бісмарка, Вільгельма II, Наполеона, Вашингтона й Лінкольна, тепер розпочав друкувати в ньюйоркському тижневику „Ліберті” свою найновішу життєписну повість про президента Злучених Держав, Рузвелта. Людвіг заперечує, начеб Рузвелт був диктатором. Він краще являє собою людину, що хоче перевести соціальну революцію, але без зброї і протливу крові. На випадок вибуху війни в часі його теперішнього уряду, говорить Людвіг, Рузвелт правдоподібно прийме президентський уряд третій раз. Те, що робить тепер в Америці Рузвелт, не є новиною в Європі. Європа переживала вже це все. Але для європейців цікаве є те, в який спосіб це робить Рузвелт. Для Америки Рузвелт зробив чимало добра. Але найкориснішою річчю, що він зробив для Америки, не є його реформи, тільки та віра, якою він знов навіяв націю. Ця віра матиме вартість, навіть колиб його реформи показали непридатними і колиб їх уневажили.

ОПІР КОНГРЕСУ ПРОТИ ОБНІЖКИ-ВИДАТКІВ НА ШЛЯХІ.

ВАШИНГТОН. — У конгресі зарисовується сильна опозиція проти проекту президента Рузвелта обтяти видатки на розбудову шляхів за \$200,000,000 на \$100,000,000. Багато конгресменів думають, що коли Рузвелт хоче зрівноважити бюджет, то він повинен обтяти видатки по рівновірній частині на всіх ділянках, а не тільки на будовах шляхів.

ПЕРЕОРГАНІЗОВУЮТЬ НЬЮЙОРСКУ ПОЛІЦІЮ.

НЮ ЙОРК. — Персональний склад ньюйорської поліції переходить тепер період ґрунтовної переорганізації. Усунуть багато осіб, серед яких є не тільки нижчі урядовці поліції, але й вищі. Стараються усунути всі старші особи і дати змогу молодшим. Але рівночасно з тим стараються також з усіх важливіших посад усунути прихильників Тамані Голу.

ПОСАДНИК ЛЯ ГВАРДІЯ ЛЮТИТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Посадник Ля Гвардія уживав гострих слів на адресу федеральної мешканевої адміністрації за те, що вона не поспішає з роботою, а також за те, що не дає місту Нью Йорк належних фондів для розбудови домів. Коли вони не погодяться скоро цієї справи, говорив посадник, то він попаде в „скажену лють”.

ДОМАГАЮТЬСЯ ФЕДЕРАЛЬНИХ ДОЗВОЛІВ НА БІЗНЕСИ.

ВАШИНГТОН. — Сенатори О'Магоні і Бора внесли до сенату проект, щоб великим підприємствам і корпораціям давав дозвіл федеральний уряд. Бо великі корпорації розтягнули сітку своїх ділань на багато штетів, отже регуляція тих ділань повинна спочивати в руках федерального уряду. З огляду на неодноразову теперішню контролю ті корпорації простоають усе в більшу силу і хоч американське економічне майно що року зростає, то завідування тим майном попадає в руки все меншого і меншого числа корпорацій. Вислід цього такий, що ці корпорації звертають більшу увагу на творення і продаж різних продуктів, а не звертають уваги на покупну силу людей, які випрошують дозвіл спожити купували. Через те настає застій у бізнесі і безробіття.

АЛФРЕД СМІТ ПРО БЕЗРОБІТТЯ.

НЮ ЙОРК. — Бувший губернатор ньюйорського штету Алфред Сміт виступив до 400 бізнесменів промовою, в якій сказав, що тому, що уряд наложив на бізнес страшні податки й забирає компаніям усі зиски, компанії не хочуть розвиватись; також не хочуть родитися нові бізнеси. Бо ніхто не захоче поставити на рулетку \$100, якщо він знає, що коли виграє, то дістане лише \$10, говорив він.

ПОБОЮЮТЬСЯ, ЩО ЯПОНІЯ „ЗАМКНЕ ДВЕРІ” ДО КИТАЮ.

ВАШИНГТОН. — В урядових кругах висказують побоювання, що Японія, покоривши Китай, зломить дотеперішню засаду „отвертих дверей” у Китаю, себто засаду свободної торгівлі, а почне давати першвенство своїм продуктам. Уже тепер у Шангаю японські власті рішили знести мито на свої продукти, а задержати мито на чужі. Через те американський експорт значно потерпить.

ШУКАЮТЬ ЗГОДИ В РОБІТНИЧОМУ РУСІ.

ВАШИНГТОН. — Два найголовніші провідники робітничого руху, голова Американського Федералі Праці, Грін, і голова Комітету Промислової Організації, Джон Луїс, рішили зо своїми двома помічниками зійтись разом на конференцію і домовитись до замирення.

ПО 23 РОКАХ ВЕРНУВСЯ З ПОЛОНУ.

До Гольдана у Східній Пруссії прибув з ССР Фріц Зібріцкі, якого виселила большевицька влада. Його взяли російські війська в 1914 р. як заручника і від того часу пропав за ним усякий слід. Тому родина вважала його померлим. Зібріцкі залишив у ССР жінку й дитину.

БОГАЧ НА ДОПОМОЗІ.

Гарі Лівон з Торонта пішов на 30 днів до в'язниці за те, що побирав допомогу під фальшивим зізнаннями. На розправі виявилось, що Лівон заробляв передтим десять тисяч доларів річно. В той час, коли був на допомозі, син і дочка заробляли гарні гроші, але він цього факту в апликації не згадував. Крім цього сам Лівон працював у допомогів біор за книговода, побираючи по 50 ц. на годину.

ТРАГЕДІЯ СТАРЦЯ.

В Гордіні, повіт Самбір, отруївся 70-літній Андрій Колодій з Бронниці, коло Дрогобича. Слідство виявило, що старець записав увесь свій маєток своєму синові в городським суді в Дрогобичі в тій вірі, що син буде його утримувати до смерті. Та незабаром син посварився з ним на маєтковому тлі, так, що старець рішив померти.

КНИЖКИ І УЛЬТРАФІОЛЕТНІ ПРОМІНІ.

Бритійське історичне товариство доручило комісії хеміків висисити причини, чому папір з ходом літ жовтіє і розсінається, навіть якщо його держатимемо під склом.

Хемічна комісія устійнила, що руйніницьке значіння для паперу мають ультрафіолетні промінні, які, як відомо, складаються на сонячне світло. Порада дуже легка: вистане зберігати музейні бібліотечні документи за окремим склом, яке не пропускає ультрафіолетних промінів.

Низка дослідів показала, що папери, забезпечені таким способом, не змінюють свого кольору і не нищать. Інші документи, поміщені одночасно на виставі за звичайними склами, жовтіли і нищились.

ДВОЄ ДІТЕЙ ЗГОРІЛО.

В загороді Вл. Скібінського в Заліщиках, повіт Бучач, підчас несприятливості господаря і його жінки вибухла пожежа. В огні згоріло двоє дітей, що були замкнені самітньо вдома, у віці 4 і 2 роки. Діти спричинили пожежу, підпалити солову в дівку, й опісля задумалися в димі.

ЕКЗЕКУТОР РОЗБИВАЄ ПУШКУ „РІДНОЇ ШКОЛИ”.

Екзекутор Скарбового Уряду в Надвірній, екзекутуючи податкову належність від купця Довбенюка в Делятині—Шевелівці, розірвав льомбу на пушці „Рідної Школи”, забираючи відтам коло 80 гр. Цей поступок екзекутора викликав негодування місцевого населення.

ЦВІТИ ЗА МІЛІОНИ РУБЛІВ НА РОКОВИНІ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

До Москви прибули транспортні цвіти з полудня, призначені на свято 20-тих роковин жовтневої революції. Закупили тих цвітів на суму кількох мільйонів рублів.

ЗНАЙШЛА БАТЬКА.

31 літ тому Петро Савка, робітник у копальні вугля в Френк, Алта., загубив свою жінку з двома дітьми. Недавно в Едмонтоні його самого знашла його пропала дочка і попри нього віднашла сестер, про яких навіть не знала.

Дочка Савки, Ева, є тепер черницею (монахинєю) у Сірих Сестер. Її вислано, як учительку, до далекого Форт Чіпавен у північній Алберті і її дорога випала через Едмонтон. Там затрималась у таємному монастирі Сірих Сестер. Вона мала метрику, яка показувала, що Едмонтон є місцем її уродження. Сказала про це одній з сестер, а та нагадала собі, що в Генеральнім Шпиталі працює 17-літня дівчина, Дженевіва Савка. Сестра побачилася з дівчиною і від неї довідалася, що її батько називається Петро Савка та що її старша сестра, Агнес, училася на піклуванку в шпиталі Мізерекордія. Сестра Ева поспішила побачитися з другою дівчиною і представила їй як її правдоподібна сестра. Дівчина зателефонувала про це до батька. Батько прийняв і по кількох словах ствердив, що це дійсно його дочка, яка пропала з матір'ю 31 літ тому. Її мати виїхала з Френк до Вінніпегу, коли він поїхав до недалекого Мішел шукати роботи. Від того часу не мав Петро ніякої вісті про свою жінку. А вона, як показується, лишила діти на виховання в католицькому монастирі в Ст. Боніфіс і сама десь зникла. Хлопець був у монастирі до 14 року. Потім утік і тепер працює в Пайн Фолс, Ман., оженився і вже має шестеро дітей. Ева вчилася даліше в монастирі і стала черницею та вчителькою. Тимчасом її батько оженився другим раз, — каже, що дістав на це дозвіл від поліції. З цєю жінкою мав ще троє дітей: хлопця і дві дівчинки. Хлопець робить тепер у Норанда, Кве. Друга жінка умерла в 1922 р.

Банковий урядовець Піер Кордоніє прийшов на метч свого клубу разом із своїм приятелем. Хоч хід гри був справді дуже цікавий і тримав глядачів увесь час у напрузі, Кордоніє не думав зовсім про підворті ситуації, ні про голі, що їх його дружина здобувала, тільки про вишнєву шовкову, кишеневу хустину, яка прикрашувала сурдут його приятеля. Ця хустина простоглядаючи захоплювала до гри на зеленій мураві і не цікавився зовсім, що докола його діялося.

Рантом Кордоніє схопив бистрим рухом блискуну хустину та сховав її у своїй кишені. Майже в тій самій хвилині приступив до нього якийсь поважний, елегантний одягнений добродій, і зо словами: „Товариші, не кривджу!” втиснув йому до рук портфель. Закри Кордоніє прочувив від збентеження, за незнайомим і слід застиг. Тоді Кордоніє глянув на свою руку і на своє велике диво побачив, що тримає в руках свій власний портфель. Імовірно кишеневий злодій пригладявся вже довгий час до Кордонієра, витягнув портфель і коли побачив, як Кордоніє „стягнув” приятельську хустину, взяв його за товариша з професії і віддав гроші.

Таким чином незрозумілий учинок урядовця урятував йому портфель.

ПОСТЕРУНКОВІ ПОМАГАЛИ БАНДИ ОБМАНЦІВ.

В окружнім суді в Лодаї ведуть процес проти 13 членів банди обманців, що набувала ріжні партії товарів і шукала набувців. Коли знайшли купця на товар, даваний за надзвичайно низьку ціну, і коли купець мав уже собі відвести цей товар, нараз явився постерунковий. Зачиналась інша „трансація”. Виявлялось, що товар походить з крадіжки, й тому радили, щоб набувець чим скорше щезав. Постерунковий толерував учту, а товар падав у руки обманців. У звязку з цєю справою на лаві обвинувачених засіда два постерункові, що були на послугах обманців.

ВІДГОМІН УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ ВІЙНИ.

В 1919 р. в селі Побережжі, пов. Станіславів, згинули п'ять польських вояків. Шойно тепер влада устійнила, що вони згинули з рук чотирьох мешканців Побережжя, бувавших українських вояків. Цих українців арештували й передали в розпорядження прокуратора.

ОБКИДАЛИ ПРОФЕСОРА ЯЙЦЯМИ.

В заведенні фізіології лікарського відділу львівського університету група студентів уклала демонстрацію перед виступом проф. Вержуховського, кидаючи в нього гнилыми яйцями. Причиною демонстрації був факт, що чотири студенти дістали від нього при поправчій іспиті недостаточну ноту. Студентам тим проф. Серадзкі, який асистував при іспиті, заявив був, що вони здали іспит з достаточним успіхом. Справою завзявся ректорат.

ЛІКУВАВ БЕЗВАРТНИМИ ЗІЛЛЯМИ.

Суд у Долині засудив мешканця Львова, Евстаха Тучапського, на 4 місяці в'язниці за те, що представлявся доктором медицини з 20-літньою практикою, а пацієнтів лікував безвартними зіллями, за що побирав високі оплати.

ТОВАРИШІ... З ПРОФЕСІЇ.

На одному спортовому майдані в Парижі трапилася під час метч оригінальна подія. Героєм тієї історії є запальний футбольний „кібіш”, якого замилування до гарних предметів врятувало перед кишеневим злодієм.

Банковий урядовець Піер Кордоніє прийшов на метч свого клубу разом із своїм приятелем. Хоч хід гри був справді дуже цікавий і тримав глядачів увесь час у напрузі, Кордоніє не думав зовсім про підворті ситуації, ні про голі, що їх його дружина здобувала, тільки про вишнєву шовкову, кишеневу хустину, яка прикрашувала сурдут його приятеля. Ця хустина простоглядаючи захоплювала до гри на зеленій мураві і не цікавився зовсім, що докола його діялося.

Рантом Кордоніє схопив бистрим рухом блискуну хустину та сховав її у своїй кишені. Майже в тій самій хвилині приступив до нього якийсь поважний, елегантний одягнений добродій, і зо словами: „Товариші, не кривджу!” втиснув йому до рук портфель. Закри Кордоніє прочувив від збентеження, за незнайомим і слід застиг. Тоді Кордоніє глянув на свою руку і на своє велике диво побачив, що тримає в руках свій власний портфель. Імовірно кишеневий злодій пригладявся вже довгий час до Кордонієра, витягнув портфель і коли побачив, як Кордоніє „стягнув” приятельську хустину, взяв його за товариша з професії і віддав гроші.

Таким чином незрозумілий учинок урядовця урятував йому портфель.

ДЕ ДІВСЯ ГОЛОВА НАРОДНИХ КОМІСАРІВ У.С.С.Р.?

КИЇВ. — Дня 30. серпня б. р. назначено голову ради народних комісарів Української Соціалістичної Советської Республіки Михайла Бондаренка. Та він не дотягнув на цій посаді і півтретя місяця і тепер усі питаються: що з ним сталося? Навіть нема одного колективу, ні одного колгоспу в Україні, щоб висував Бондаренка в кандидати до найвищої ради СССР. Та нічого не чути про Бондаренка, тому, що він уже зачислений до „ворогів народу”. Тому і слід по ньому пропав. Навіть не рахуються з тим, щоб він був досі між живими.

МОСКОВСЬКИЙ ПРИСЛУЖНИК ПОРАЙКО ТЕЖ У НЕЛАСЦІ.

КИЇВ. — Нічого не чути про Порайку, другого заступника раднаркому. Є поголоски, що й він опинився між „ворогами народу”.

ЧЕРЕЗ РАДІО ПРО УКРАЇНСЬКУ ГРАМАТИКУ.

РИМ. — Часопис „Попольо ді Рома” з 21. листопаду подає комунікат італійського міністерства народної культури, який передано через радіо 19. листопаду, а в яким подано до відома, що заходами Королівського Вищого Східного Інституту в Неаполі виїшла з друку в гарному зверському вигляді перша українська граматика італійською мовою, якої автором є Євген Онацький. Комунікат підкреслює, що Королівський Східний Інститут хоче тим виданням заохотити багатьох людей до студій мови, життя і культури українського народу, який починає відгравати щораз важливішу роль в подіях східної Європи, та що певно відіграє важну історичну місію через чисельність свого населення (понад 40 мільйонів душ) і через своє упривілейоване становище на півдних землях Чорноморського сточища. Заразом подано, що від минулого року навчання української мови зробилося невідмінною частиною навчальної програми Королівського Вищого Інституту в Неаполі, що знаходиться під дирекцією королівського комісара, посла до парламенту Б. Барбіеліні-Амідєя.

ЦЬКУЮТЬ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

УЖГОРОД. — По величавім Просвітанським Здвижі, що виявив так яскраво живучість української ідеї на Закарпатті, вороги цієї ідеї розпочали нагілку на українських діячів, не перебираючи в ніяких засобах. Пішли нікчемні доноси до жандармерії, а за ними численні ревізії й арешти по домах українських провідних людей, яких чеська влада обвинувачує за „іреденту”. Проти українства висувають тепер якусь „руську фронту”, щоб тим чином внести новий заколот. Та все те, хоч яке підле і нікчемне, не буде всилі здавити української течії. Так думає усе наше свідоме громадянство.

НОВІ УДАРИ З БОКУ ЄП. ХОМИШИНА.

СТАНІСЛАВІВ. — Єпископ Григорій Хомишин видав два нові розпорядки. Перший відноситься до полевих богослужень, про яких відправи просять світські українські діячі підчас зборів світських організацій та установ. Єпископ каже, що в деяких випадках іде тут про те, щоб під фірмою Церкви поглибити вплив і потягнути за собою нарід, щоб збільшити параді зїздів, а не релігійність. Тому Апостольська Столиця забороняє улашдувати полеві богослуження підчас усяких патріотичних зїздів у неділі й свята, бо парохіальне богослуження важливіше, ніж якийнебудь світський зїзд. В другим розпорядку звизає єп. Хомишин священників платити польській державі точно податки, бо інакше священники будуть наражені за непослух навіть на усунення з парохії.

ЗАКРИПИЛИ ДРУЗЬБУ.

ЛОНДОН. — Народи представників британського й французького уряду скінчили сердечною заявою про повну згоду між Англією і Францією. Сказано теж, що Гітлерові не буде дана візна рука у справах Сходу Європи, ні в інших європейських справах. Але зате буде Німеччині отверта дорога до відзискання утрачених підчас війни колоній, а принаймні їх частини.

ЗАМАХ НА СТАЛІНА.

ПАРИЖ. — Яка причина, що страчено так багато військовців у Советах, як теж повідкинувано так багато людей з дипломатичної служби? У відповідь на те доказують фактами, що серед советської армії був заговор на життя Сталіна, що Тухачевський був замішаний у цей заговор, а разом з ним багато інших визначних большевиків, військових і світських. До військових належав ще й генерал Семенов, якого тепер відкидали до Москви і якого, хто зна, чи не жде та сама доля, що й Тухачевського.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Co., Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
3 Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„Геройство обов'язку”

На підвищу тему виголосив промову о. Савин Дурбак у дні посвячення пам'ятника на могилі Івана Белея, довголітнього редактора часопису „Діло”.

Бесідник сказав про пок. Белея так: „Іван Белей не належав до великих людей, що то приносять нові ідеї та їх поширюють, що то витіснюють нові напрями сучасним і потімним; та-кож не написав ніякого такого твору, який нама-жував би його на безсмертного. А проте він за-служує на те, щоб пам'ять про нього так скоро не загинула”.

Потім о. Дурбак змалював пок. Белея як того, що як редактор „дав із себе все, що мав і що міг” і тим „полюшив по собі прекрасний тип людини о-бов'язку” аж до загину, аж до знищення себе са-мого”. За ту працю називали Белея за життя „ди-ваком”. Але, казав о. Дурбак, це не було дивацтво, а тільки „геройство обов'язку”.

Очевидно, що це тільки випадково так скла-лося, що особа, про яку тут мова, була редактором. Бож таким самим „героем обов'язку” може бути таксамо добре й кожна інша людина, що сповняє якусь працю у нашому громадянському житті. І про це нам іде, бо саме тут, на американсько-українським ґрунті, відчуваємо надзвичайно брак таких людей, яких можна зачислити до типу людини обов'язку.

І не йде нам тут про якісь надзвичайні обов'язки. Ні про якихсь надзвичайних людей, себто про та-ких, до котрих ставили ми якісь надзвичайні ви-моги. Ми маємо на думці звичайних людей і зви-чайні обов'язки. А справи представляються в нас так, що ми маємо маси звичайних людей, але за-разом і величезний брак тих, що відчували по-требу виконувати постійно й солідно певні грома-дянські обов'язки. Так, і тут в Америці потребуємо свого роду „героїв обов'язку” у нашій народній ро-боті, якщо хочемо, щоб тут процвідало живим українське ім'я, якщо хочемо, щоб далі йшла звіт-на праця нашої Рідного Краєви у його визволь-них змаганнях. Тому добре запам'ятати собі ще й ці слова о. Дурбака:

„Великих людей нам не треба багато; встане один, а добрий; але треба нам багато людей о-бов'язку. І заки ми ставити будемо пам'ятники вели-кому нашому чоловікові, що нас заведе до Землі Обіцяної, ставмо наперед пам'ятники людям посвя-ти, саможертви, тим предтечам нашого спасителя, щоб у цей спосіб учити нас усіх обов'язковості та її перед очі ставити. А спаситель прийде вже сам, як сума і вкладник усіх наших мрій і бажань, зусиль і змагань, жертв і терпінь”.

Так як в Івана Франка:
„А Богдан прийде як сума
Ваших змагань, ваших сил”.

Скільки людей може жити з одного письменника

Виборча боротьба у давнину.

У 1841. році французький письменник Олександр Діма-батько (автор „Графа Монте Крісто”, „Трьох мушкетерів” і т. д.) забавляв канди-дувати на посаду до па-рляменту. Він уложив о-ригінальну відозву, яка нам справді виглядає фан-тастично. Ось текст тієї відозви:

„Робітники! Я ставлю мою кандидатуру до па-рляменту і жадаю ваших голосів. Ось мої атути: Не враховуючи шістьліт-ньої освіти, чотирьох літ праці в нотаріаті та сім літ урядничої праці, два-цять літ працював я по десяти годин денно, що дає сімдесят три тисячі годин. За тих двадцять літ написав я чотириста то-мів повістей і трицять драм. Чотириста повістей, виданих у чотирьох тися-чах примірників кожна і продавана по п'ять фран-ків за примірник, дає раз-ом 11,853,000 франків, які принесли складачам 264,000 франків, друкарям 525,000 фр., продавцям паперу 683,000 фр., пере-плетникам 120,000 фр., книгярям 2,400,000 фр., торговцям 1,600,000 фр., транспортним під-приємцям 100,000 фр., лі-тературним салонам 4-580,000 фр., малярям 20-000 фр. Приймаючи три франки як денну заробітну плат-ду та 300 днів праці на рік, стверджую, що кни-жарі мої дали працю 1,692 особам впродовж двац-тьох літ.

Трицять п'ять театраль-них п'єс, виставлені по-сто разів кожна, принесли 6,360,000 франків, які тре-ба так поділити: директо-рам 1,400,000 фр., акто-рам 1,250,000 фр., декора-торам 210,000 фр., торго-вцям костюмів 149,000 фр., власникам театраль-них локалів 700,000 фр., папірникам 60,000 фр., музикантам 157,000 фр., про-шакам 630,000 фр., афіш-никам 80,000 фр., стати-стам 350,000 фр., пожар-никам 70,000 фр., торго-вцям дров 70,000 фр., кра-вцям 50,000 фр., продавцям оливи 525,000 фр., комина-рям 10,000 фр., забезпе-ченим підприємцям 60-000 фр., контролерам і офіціантам 140,000 фр., машиністам 180,000 фр., барберам і барберницям 93,000 фр.

Мої драми дали змогу жити в Парижі впродовж

3 НОВИХ ВИДАНЬ У ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

(Для „Свободи”).

Дві книжки оповідань Ю. Косача. Видавництво „Дзвони” ви-дало нову книжку Юрія Ко-сача п. з. „Чарівна Україна”. Це перша частина з циклу істо-ричних оповідань цього пи-сьменника. Всі оповідання, як „Молодість Савича”, „Вечір у Розумовського”, „Утеча Кли-ментія”, а головне „Чарівна У-країна”, є видержані на дійсно мистецькому рівні.

Нове в-во „Дніпро” в Стани-славові випустило теж книжку оповідань Косача п. з. „13-та чота”. В цій книжці попри справжній літературній вартості, новелі, є й слабші речі. До речі кажучи, в „13-тій чо-ті” є зібрані новелі з молод-шої доби творчості автора.

Текст оповідань „13-тої чо-ти” попереджує передмова Б. Жарського. Вона хаотична й неповна — зовсім зайва.

Обгортки до обох книжок Косача малював Перебийніс.

Друга книжка Леоніда Мосендза. Наш поважний письменник Леонід Мосендз, що жите на е-міграції в Празі, написав том новел, що п. з. „Покірна людина” появились у в-ві „Українська Бібліотека”. Слід від-мітити, що автор у минулому році одержав ІІ нагороду Католицького Літературного Конкурсу у Львові за повість „Засів”, яка пишеться гарно продуманою композицією.

„Покірна людина” не мен-шої вартості, що і його зга-дана повість. Оповідає нам ав-тор спокійно, цікаво й пере-кожливо. Це найкращий том, що появилася за цілий 1937 рік в „Українській Бібліотеці”.

Нова книжка І. Зубенка. Накладом в-ва „Око” в Ко-домі вийшли новелі Івана Zu-бенка п. з. „За кулісами жи-ття”.

В цій книжці Зубенко зовсім не подібний до цілої його до-теперішньої творчості. Він ба-виться в психологію. Без сум-ніву теми його новел цікаві, та бракує їм сильної мистець-кої обробки. В кожному разі є вони кращі, ніж його поперед-ні книжки оповідань.

Цікава книжка про Соловків. Видавнича С-ка „Діла” ви-дала цікаві спомини з Соловків п. з. „7 літ на Соловках” Ф. А-

ляхновича. Ці гарно й живо на-писані спомини очевидця є цінним документом, як то жи-вотність і нидіють на Соловках заслані більшовиками „конт-революціонери” чи інші „про-ступники”.

Обгортка С. Гордінського прикрашує скромно видану книжку.

Цінна наукова книжка. Молоде в-во „Український Видавничий Інститут” у Льво-ві видало І зшиток „Географії українських і сумежних меж”. Є це розкішно виданий зши-ток з обгорткою М. Бутовича, під редакцією проф. д-ра Ку-бійовича при співпраці: проф. д-ра І. Зілинського, м-ра Ед-варда Окаського, д-ра Р. Ен-дика, проф. інж. В. Іваха, д-ра І. Крип'якевича, М. Кумицько-го, проф. М. Мельника, проф. Пашкевичевої, д-ра Ю. Полян-ського, д-ра І. Федева, проф. В. Чередиєва, проф. Шербо-вського.

Повна „Географія” має по-явитися в 2 томах, коло 900 сторінок великого енцикло-педійного формату 24х16 см., ще й прикрашена мапами, ді-яграмами, ілюстраціями, тощо.

Повні календарі на 1938 рік. Крім згадуваних мною вже в „Свободі” календарів — „Просвіти”, „Золотий Колос”, „Нового Часу”, „Батьківщи-ни”, „Христос Наша Сила”. — в останніх днях появилася ось такі календарі: „Жіночі До-лі”, „Сільського Господаря”, „Кришні”, „Шлях молоді”, „Український Інвалід”.

Всі календарі містять цінні матеріали.

В нас уже так є, що кожний календар, крім таких, як „Сіль-ський Господар” і т. п., є на-чеб літературно-науковим аль-манахом. Отже такий календар не тільки на один рік є акту-альний, але він і на довші ро-ки остається цікавим і кори-сним.

Фільмовічна праця д-ра Я. Рудницького. Молодий, уже зв'язний наш фільмовіст, д-р Ярослав Руд-ницький, написав цінну працю п. з. „Українська мова та її говори”.

Книжку видала „Рідна Шко-ла” у Львові.

десятьох літ 347 особам. А для всієї провінції 1,041 особам. Додайте до того возних, клякерів і візні-ків 70. Разом 1,450 осо-бам.

Драми і повісті опла-тили таким робом міні-мальну працю 2,160 осо-бам. Зате не взято тут під увагу бельгійських письменників, що наслі-дували мої твори та чу-жомовних перекладачів.

(—) Ол. Діма.

А всеж Діма не вибра-ли. Його контркандида-том був також письмен-ник Поль де Кок. І він також оголосив свою кандидатуру не менш о-ригінально:

„Я маю далеко більше прав ніж громадянин А. Діма, щоб мене вибрали членом Народного Зіб-рання.

Він хвалиться, що здо-був 12 мільйонів для своїх видавців, своїх торговців паперу і клякерів.

Це дурниці!

Моє перо принесло за 20 літ 63 повісті. Не бу-де хіба занадто дорого рахувати за кожну по-вість по 1 мільйон. Разом 63 мільйони. Не вірю, щоб хтонебудь міг доказати, що один мільйон помноже-ний через 63 не дає 63 мільйонів.

Прийнявши це і на закін-

чення всякої дискусії за-нявся я іншим рахунком і подаю його вам пони-жче в повному довірі.

Мешкаю при бульварі св. Мартина на високому партері, сідаю при вікні що дня між четвертою і п'ятою пополудні, щоб приглядатися до торгов-ців люкреції.

Вся Франція знає про те.

Тому нема подорожно-го, який приїжджає до Парижа, який не записав би у свого записнику, що повинен піти проглянути на Павла де Кока, коли він дивиться на торго-вців люкреції. Кожний з тих подорожних всідає до омнібуса, щоб приїхати на бульвар св. Мартина. Шість су. Як подивиться на мене, всідає знову до омнібуса. Шість су.

Двадцять тисяч подо-рожних бере участь у цьому видатку. Воно тя-гнеться вже 20 літ і внас-лідку, принесло 4,800,000 су. Не згадує вже про російські князів, які, щоб побачити мене, при-їздили повозкою.

Це ще не все. Ціла фа-лянга жінок, яких назви-ти не хочу виявляти, а адре-си їх дам дуже радо кож-ному, хто того забажає, зажадала від мене мого портрету. Тому я сказав

Треба згадати, що в нас справжніх наукових книжок появляється дуже мало, а то й незаметно; отже радіти треба кожною науковою книжкою, бо вона є тим рідким зерном, що видає багато корисного плоду.

Виховні книжечки Ю. Шкру-меляка.

Популяризатор Ю. Шкруме-ляк в останні часи написав дві популярні книжечки для села. Перша — це збір сцен, деклямацій та пісень п. з. „Святий Миколай на селі”; а друга — це „Берім біду за ро-ги”. Є це велика сільська ре-вія. Обі книжечки видала кни-гарня Т-ва ім. Шевченка у Львові.

Ці найновіші писання Шкру-меляка відзначаються сильно виховною й етичною сторін-кою. Для села є вони конечно потрібні.

Цінна книжка д-ра К. Левицького.

У в-ві „Діла” появилася дру-га частина сільського наших давніх послів і політичних ді-ячів 1907—1914 р. п. з. Україн-ські політики”.

Вибавиле видання з 27 пор-третів доповняє прегарний зміст пера сеньора діячів і по-літиків, К. Левицького.

При цій нагоді треба згада-ти, що ще цього року по-явиться третій том трилогії „Воління” У. Самчука. Цей том неситиме заголовок: „Батько й одинак”. Видає його нове в-во „Наша Книга”.

Цей том величезно не мен-ший буде від його попередніх томів. Якби ще й мистецький рівень був вищий, як у тих попередніх томах, то нова українська література придба-лаб ще одну цінну річ.

Із замінлих книжок має ще по'явитися том лірик по-кійного поета Б. І. Антонича п. з. „Зелена Євангелія”. В цій книзі будуть зібрані всі ще до-сі недруковані поезії талано-витого й справжнього поета Антонича, що в самому розкві-ті згас на все.

Василь Ткачук, Львів.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Дехто вважає Людендорфа „здіотілим старцем”. Бо сміш-ним видається поворот до мі-тології з її десятками чи на-віть сотками божків, коли ні-нішня наука ствердила таку однозначність у всесвіті. Та за-що уважати Людендорфа „здіотом”, краще застанови-тись над тим, що його споу-вало видавати газету з поган-ським світоглядом із заголо-вом „Біла святої криниці ні-мецької сили”.

В поганських часах люди відчували існування душі та-кома, як ми нині відчуваємо. Також тоді люди ріжничкува-ли на поодинокі почування, як любов, ненависть, відвага, страх, замишування, погорда, милосердя, жорстокість і т. п. Але тоді вони не вміли інте-грувати душі в одну цілість; також не підчинили її одному Богові, тільки лишали її роз-членованою; а кожне окреме почування вони підчинили о-кремому божкові. Тому ста-ринні поганські релігії мали ріжних богів: бога любови, бога ненависти, бога війни, зазвятий, відваги, бога пістині, і т. п.; ім вони підчиняли свої окремі почування, а рівноча-сно наділяли їх відповідними ролями в завідуванні приро-дою і всесвітом: бог війни від-повідав тим почуванням, які існують у серці людей у часі війни; він був відважний, за-звятий, неблаганий супроти ворогів, кровожадний; бог пістині був відбиткою люд-ської пістині, яка мучить лю-дину вдень і вночі, не дає йо-

зробити мій портрет у скількох трьох тисяч дагеротипів (фотогра-фій). Ще інші жінки, за-люблені у мої твори, про-сяли мене, щоб я дав їм мій автограф, або нучок мого волосся. Ті автогра-фи продають що дня в го-телі Буйон по 50 долярів штука, а дав я їх при-найменше 6,000.

Порахуймо, яку вели-тенську суму пустив я ще осьтак в обіг.

Щодо мого волосся, то я поминаю мовчки з ле-гоко зрозумілих причин, що я сам купував їх на-зад у тій самій хвилині, де лише міг їх знайти. Нині жалую мого волос-ся.

Вкінці останнє: я не ли-ше прокормлював фізич-но цілу юрбу друків і омнібусових візників, а давав корм умам і серця-м трьом-чотирьом мільо-нам французів.

Тому сподіюся, дорогі громадяни, що побачите мене у Народнім Зібранні, де займу місце, до якого зважається претендувати повість, який не випро-дукував ще більше това-ру, як за 12 марних мільо-нів.

(—) П. де Кок.

Весело було в тих дав-ніх часах.

ДЖЕРЕЛА ГРОМАДЯНСЬКОЇ АКТИВНОСТІ

II. Коли альянти в 1918 році розбили Німеччину і накинуді їй понижуючий версальський договір, німецький нарід, наці-онально обезчещений, еконо-мічно ограблений, політично скований і ослаблений, — по-чав тратити віру у своє націо-нальне післанництво. Всі на-ціональні класи почали вида-ватися йому дурними, не-реальними, нездійснятими. Вслід за тим він почав попа-дати в національну апатію, в загальне зачадження, а це па-ралізувало його волю до по-ступу, до активності, паралі-зувало його національну ди-наміку. Німецький нарід знай-шовся у великій небезпеці. Його провідники почали за-становлятися, як його витя-гнути з небезпеки.

Дві струї почали зголошу-ватися до цієї ролі: комунізм, під проводом Тельмана, і на-ціонал-соціалізм, під прово-дом Гітлера. Тельман думав, що Німеччину можна вряту-вати тільки у всесвітній рево-люції, в загально-світовій пожежі, в якій перегоріли би пута, наложени Версаєм; й знов поставилиб німецьку націю нарівні з іншими народами. Гітлер думав інакше: він ува-жав, що мала буде потіха для німецького народу, коли він попаде в обійми всеніщиль-ного більшовизму й коли в загально-світовій пожежі згорять не тільки дома тгно-бітелів, але також дім його на-роду. Гітлер вибрав шлях на-ціонального соціалізму, а не інтернаціонального, стараю-чись розбудити динаміку ні-мецького народу, апелює до його історичної минушини, до національних гордоців, до його раси. Навіть втягнуто в цю акцію релігію. Зачато впроваджувати свого роду по-ганство, з чого поствали вели-кі конфлікти з католицькою і протестантською церквою. І ми свідками, що коли Гітлер всетакі признається до хри-стіянства, то, наприклад, ген. Людендорф проповідує такий суспільний рух, який отверто випуває проти християнської релігії і за поворот до ста-рої німецької релігії з її Вота-нами, Валькіріями, Вальгала-ми. Те саме роблять тепер і визначні провідники нацизму.

Християнська наука признає одні почування і другі. Але коли вона в першій мірі випле-кує додатні почування, себто такі, як людина, лагідність, по-нора, милосердя, уступчивість і т. п., то робить це тому, що людина вже з уродження є склонніша до негативних по-чувань, себто до: ненависти, жорстокості, пістині, заціпно-сти і т. п. Завданням христі-янської релігії є зрівноважити ці почування. Коли ці позитив-ні прикмети починають занад-то переважати і виводити ду-шу з рівноваги, тоді христия-нська церква вміє також скрі-пити і ті другі почування й на-дати своїм місійній роботі „войовничий характер” (ек-клезія мілітано). Причин для обох родів почувань можна знайти подостатком також у християнській релігії, бо Хри-стос не тільки в покорі настав-ляв своє обличчя під удари, але також батогами виганяв крамарів з храму...

Тому наука Людендорфа, яка розділює окремі почування між ріжними божками, фактич-но спихає релігію на нижчий ступінь, розбиває ту релігійну рівновагу, яку старается збе-регити християнська релігія і в кінцевому висліді, колиб вона приймалася серед німецького народу, принеслаб йому необ-числимий шкоди.

Але цей випадок з Люден-дорфом є тільки яскравим прикладом, яким важним є питання джерел суспільної динаміки та до якої великої міри ці джерела містяться в дину вдень і вночі, не дає йо-

релігійних почуваннях людей.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДЕШО ПРО НАШИХ „ДЯДЬ-КІВ“ І „ГЕРОІВ“.

Перебуваючи ще недавно в старім краю, як теж живучи тут на еміграції в Америці, бачу, що як приходять незабутні Листопад нашої волі і слави, то є ще багато таких наших людей, що відносяться до цього свята байдуже. Нерідко і не два чув я на власні свої вуха, як зійдуться наші старі дядьки (ще царської дати) і починають між собою так: „О, дивіться, куме, та не було на світі, щоб святкувати якість свята, видумане нашими панками. Яке це свято, що його ні Бог, ні церква, ні теж папа не встановив. Та це великий гріх видумувати такі свята. З нас досить тих свят, що нам дала церква, а тих видумок хай панки тримаються. Як мій дід тато свят не видумував, бо я не буду, і дітей до того не допущу“.

А другий іще докидає: „Таж ті панки, куме, це свято на те дають, щоб їх кишені скористали“.

А третій, пританне, що так, і все готово.

Або знову такий випадок: Зійдуться наші „солом'яні герої“ і будуть ворогів язиками, що аж стіни тріщать. Мовляв, ми герої на цілу губу. Подивіться на нас. І зараз такий „герой“ починає співати: „Ще не вмерла Україна“, „Ми гайдамаки“, думаючи, що „кладає душу й тіло“. Такий „герой“ думає, що як заспіває такі патріотичні пісні, то вже доступив героїства, а тим самим причинився й до визволення України з ярма. Забуває, що самі слова це вітер і більш нічого. Я надивався багатьох таких людей, що коли справді треба було душу й тіло положити за ту свободу, то їх і зовсім не було. Або був би не знайшов. Такий „герой“ ховався тоді в конопілі і сидів тихо. До таких „героїв“ треба зачислити і тих дядьків, що то їх годі вблагати, щоб прийшли відсвяткувати свято нашої волі. А чому? Тому, що такий „герой“ знає, що там треба буде дати який цент на тих бідних наших калік-інвалідів, що осталися на ціле життя без рук, без ніг і без очей. Вони справді осталися в нас героями з того митного Листопаду, котрий засяв був нам сонцем волі. Але такому „героєві“ байдуже, що там нині під ярмом польських наїзників не одна вдова чи сирота осталася з того Листопаду, і вони нині живуть у великій біді та злиднях, бо їм ніхто не дає ніякої підмоги. Їм хіба скоріше ворог готує торму та кайдани. А вони ж нам рідні брати та сестри! Чому про них маємо забути та за них не дбати?

Листопад повинен кожному з нас пригадати тих усіх, що справді давали життя по героїстично за нас усіх, за волю і долю. Тож стараймося всюдю улагоджувати свята Листопадових Днів і при тій нагоді не забуваймо про щирі жертви для наших калік, вдів і сиріт. Покажім, що ми справді герої з українським серцем!

Микола Горішний,
Нью-Йорк, Н. Я.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, під. 64, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 4-го грудня, в годині 7:30 вечір, під ч. 435 Мін вул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Невправний член підлягає карі після ухвали. — А. Зілінський, предс.; С. Винарський, кас.; М. Сас, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. ім. Івана Франка, під. 241, повідомляє всіх своїх членів і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 3-го грудня, в годині 2-її пополудні в парохіальній галі, Блекстон вул. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори, бо буде вибір уряду на 1938 рік. — Уряд.

ВИБІР ВИДАНЬ „ПРОСВІТИ“

І „ПРОСВІТНОЇ КОМІСІЇ“ У. Н. С.

З огляду на зріст попиту за давніми виданнями в Америці, „Свобода“

ПРЕДКЛАДАЄ НАДЗВИЧАЙНУ ОФЕРТУ

11 книжочок вартости \$1.80 за одного доларя

У ЦИХ 11 КНИЖЕЧКАХ ЧИТАЧ ЗНАЙДЕ
МІЖ ІНШИМ:
ПРЕКРАСНІ ОПОВІДАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ:

ОФЕРМА, оповідання Осипа Маковця з життя українців в австрійській армії.

ЯК СНИЖКА ЩОСЬ ПО НОЧИ ВОДИЛО, сміховинка Сильвестра Яричевського.

ДУРЕНЬ, оповідання О. Стороженка.

КІНДРАТ БУБНЕНКО-ШВИДКИЙ, оповідання О. Стороженка.

УМІРКОВАНИЙ І ШИРИЙ, оповідання В. Винниченка.

НЕ В ДОБРИЙ ЧАС, оповідання О. Стороженка.

ПРЕКРАСНІ ОПОВІДАННЯ З ЧУЖИХ ЛІТЕРАТУР:

СІЛЬСЬКИЙ ХІРУРГ, оповідання відомого німецького гумориста, Петра Розегера.

ОСТАНКИ „ФОРТУНИ“, оповідання А. Тейнерта з американського життя.

Ілюстрація до опов. НЕ В ДОБРИЙ ЧАС

Ілюстрація до оповідання ЧОТИРИ ДНІ.

РОЗВІДКИ З ДАВНЬОЇ БУВАЛЬЩИНИ:

В. УМІНСЬКИЙ: ОГОНЬ НА УСЛУГАХ ЧОЛОВІКА. Яку службу зробив огонь у розвою людини з дикарства до цивілізації.

ПИСЬМО: Як розвинулася штука писання?

ПОЧАТКИ КОЗАЧЧИНИ: Звідки взялася вона сама й звідки пішло її ім'я?

БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ У ГАЛИЧИНІ: Як це хвиля народного гніву проти Польщі захопила Галичину 250 літ тому.

ІСТОРІЯ ЗАЛОЖЕННЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

РОЗВІДКИ З ЖИТТЯ СУСПІЛЬНОГО І ГОСПОДАРЬСЬКОГО:

ЖІНКА І ЇЇ ЗНАЧІННЯ В СУСПІЛЬНОМУ ЖИТТІ. За що борються новочасні жінки?

АМЕРИКАНСЬКІ ТРОСТИ. Як розвинулися ті велитні американського бізнесу, що мають вплив на життя кожного з нас?

РОЗВІДКИ ПРО ЗДОРОВ'ЛЯ:

Андрій Курилас: МОЛОКО.

НАЙВАЖЛИВІШІ ГІГІЄНИЧНІ ПРАВИЛА.

СТАТТІ ПРО ВПЛИВ АЛЬКОГОЛЮ.

РОЗВІДКИ З ПРИРОДНИЧИХ НАУК:

Осип Янів: ВОДА В ПРИРОДІ.

ГУМОРИСТИЧНІ СЦЕНИ:

ПІДЧАС СЛІДСТВА. Вибірний Макогоненко представляє клопоти українця в московському суді.

СІЛЬСЬКА ВЧИТЕЛЬКА, оповідання італійця Джованія Чіамполія.

ЧОТИРИ ДНІ, воєнне оповідання, в котрім Всеволод Гаршин, московський письменник, оповідає, як він, ранений у бою, лежав чотири дні коло вбитого ним турка.

Ілюстрація до оповідання ОГОНЬ НА УСЛУГАХ ЧОЛОВІКА.

КАЗКИ УКРАЇНСЬКОГО І ЧУЖИХ НАРОДІВ:

КОВБОК, Олексі Ремеза.

СВИНЯЧИЙ СИН, японська народна казка.

ФИЛИМОН І БАВКИДА, казка старинних греків.

ШВЕЦЬ У РАЮ.

ПОЕЗІЇ І ПОЕМИ:

Петро Карманський: ЕМІГРАНТИ.

Леся Українка: ОДНО СЛОВО.

М. Чернявський: ПОРОГИ.

С. Осташевський: ПЯНИЦЯ.

Тарас Шевченко: ПЕРЕБЕНДЯ.

Борис Грінченко: СМЕРТЬ ОТАМАНА.

Василь Мова: КОЗАЧИЙ КІСТЯК.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЧЕСТЕР, ПА.

Листопадове Свято.

Заходом Українського Народного Дому, православної церкви та всіх українських товариств, згрупованих при Народному Домі, відбулося Листопадове Свято. Програма складалася з таких точок: в першій частині: 1. Вступне слово виголосив фінансовий секретар Народного Дому, М. Тершавський. 2. Хор під управою молодого та здібного диригента відспівав дві пісні: Вікраїно Мати, Ой, чоґож ти зажурилася. 3. Памяти Білеса і Данилишина, віддеклямувала Е. Янчак. 4. Хор: Прошай, дівчино, Зелений дубочку. 5. Зо святом Нації, віддеклямувала Н. Янчик. 6. Хор: Родимий краю. Святочний реферат виголосив гром. Іван Білинський. Бесідник у своему рефераті представив завдання українського націоналізму як одного, що ясно здає собі з того справу, який шлях провадити до визволення української нації. Бесідник дождав, що грядуча українська революція буде переможною, походом українського націоналізму до раз витиченої мети.

В другій частині: 1. Сольо фортепіанове, виконане Ф. Лавриком, Засумуй требаго. 2. Мені, однаково, деклямувала О. Тершавська. 3. Пісня Вінес: дует, корнет і піано. 4. Гей, хто має міць, деклямуція Т. Сороки. 5. Танець приятеля: дует, корнет і піано. Святочне слово виголосив місцевий парох о. Мищик. Бесідник звернув увагу на причини занепаду української держави. Сказав що падемо тому, що браз у нас збірної волі та сильних характерів, без яких нація не має права існування.

В третій частині: 1. Дитячий хор відспівав пісні: Летіла куля, Ой, Морозе Морозенку, Зелений дубочку, Ой у лузі, Як Збруч річку проходили, Видиш, брате мій, які були переплітани солями та деклямаціями. На чужині загибаю, сольо фортепіанове Любки Перчак, Страшно впасти в кайдани віддеклямував Г. Аркнес. Не пора, А. Найда. Щастя хочеш ти зазнати, І. Совінська. Дитячий квартет, Козак.

На тім закінчено програму свята та відспівано „Ще не вмерла Україна“.

Хор назагал добрий, однак кидається в очі брак чоловічих голосів. Деклямації Е. Янчак і Н. Янчика дуже добрі, як теж дітей Т. Сороки і І. Совінської. Чудово випав дует Я. Ковалю, а опися Р. Пастернака на корнеті при аккомпаніменті молоденької та дуже талановитої нашої піяністки Еви Сороки. Бесідники дуже добре вивязалися зо свого завдання, за що в нагороду діставали гримкі олески. Дитячий хор був дуже добре підготований. Сольо фортепіанові, як Ф. Лаврика так і Л. Перчак, були добрі. В цілому свято було гарне. Кожний присутній виніс з нього якнайкраще враження.

Перепроваджена на салі збірка дала \$61.85 та з вільних датків при вступі \$31.58. Разом \$93.93.

Зложили по \$2: Т. Урбан. О. Мищик, К. Гадай, Т. Крика; по \$1: К. Бартиш, І. Білинський, І. Марусин, К. Бронницька, М. Єдинак, М. Каспер, М. Тиман, І. Михальцевич, Н. Муляр, А. Гадай, П. Левицький, І. Сорока, Г. Лебшак, В. Косиць, Я. Ташак, С. Коник, Н. Янчик, І. Стецій, Н. Бронницький, А. Білинська, М. Бартиш, С. Кульчицький, М. Тершавський, Г. Білинський, Т. Сорока, П. Закорчечний, А. Заплітний, П. Звіжанський, М. Бокалець, І. Тиман, К. Бобак, А. Бартиш, К. Міштурак, С. Міштурак, С. Єдинак; по 50 ц.

Лужецька, М. Трач, А. Лебшак; до 25 ц.: Т. Кахнавець, І. Судол, Е. Забитко, А. Василіук, А. Пінкович, П. Клинич, А. Гачак, С. Мелько.

По відчисленні розходів отрималося \$60, які вислано до краю через Обеднання на такі цілі: інваліди \$35, політичні в'язні \$10, бойовий фонд \$10, Матері Білеса \$5.

І. Білинський.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Українська пісня в репертуарі американського хору.

Міністерство закордонних справ при Директорії У. Н. Р. вислано і 1919 р. за кордон ріжнородні місії, як фінансові, дипломатичні, військові, торговельні, пропагандні, друкування паперових грошей і інші. Дуже важною і коштовною була співацька місія — український Національний Хор під управою Олександра Кошиця. Хор розніс красу української пісні по цілому світу. Поселившись у Злучених Державах, д-р Кошиць видав низку українських пісень в англійському перекладі. Це вилізло до раз витиченої мети. В другій частині: 1. Сольо фортепіанове, виконане Ф. Лавриком, Засумуй требаго. 2. Мені, однаково, деклямувала О. Тершавська. 3. Пісня Вінес: дует, корнет і піано. 4. Гей, хто має міць, деклямуція Т. Сороки. 5. Танець приятеля: дует, корнет і піано. Святочне слово виголосив місцевий парох о. Мищик. Бесідник звернув увагу на причини занепаду української держави. Сказав що падемо тому, що браз у нас збірної волі та сильних характерів, без яких нація не має права існування.

В третій частині: 1. Дитячий хор відспівав пісні: Летіла куля, Ой, Морозе Морозенку, Зелений дубочку, Ой у лузі, Як Збруч річку проходили, Видиш, брате мій, які були переплітани солями та деклямаціями. На чужині загибаю, сольо фортепіанове Любки Перчак, Страшно впасти в кайдани віддеклямував Г. Аркнес. Не пора, А. Найда. Щастя хочеш ти зазнати, І. Совінська. Дитячий квартет, Козак.

На тім закінчено програму свята та відспівано „Ще не вмерла Україна“.

Хор назагал добрий, однак кидається в очі брак чоловічих голосів. Деклямації Е. Янчак і Н. Янчика дуже добрі, як теж дітей Т. Сороки і І. Совінської. Чудово випав дует Я. Ковалю, а опися Р. Пастернака на корнеті при аккомпаніменті молоденької та дуже талановитої нашої піяністки Еви Сороки. Бесідники дуже добре вивязалися зо свого завдання, за що в нагороду діставали гримкі олески. Дитячий хор був дуже добре підготований. Сольо фортепіанові, як Ф. Лаврика так і Л. Перчак, були добрі. В цілому свято було гарне. Кожний присутній виніс з нього якнайкраще враження.

Перепроваджена на салі збірка дала \$61.85 та з вільних датків при вступі \$31.58. Разом \$93.93.

Зложили по \$2: Т. Урбан. О. Мищик, К. Гадай, Т. Крика; по \$1: К. Бартиш, І. Білинський, І. Марусин, К. Бронницька, М. Єдинак, М. Каспер, М. Тиман, І. Михальцевич, Н. Муляр, А. Гадай, П. Левицький, І. Сорока, Г. Лебшак, В. Косиць, Я. Ташак, С. Коник, Н. Янчик, І. Стецій, Н. Бронницький, А. Білинська, М. Бартиш, С. Кульчицький, М. Тершавський, Г. Білинський, Т. Сорока, П. Закорчечний, А. Заплітний, П. Звіжанський, М. Бокалець, І. Тиман, К. Бобак, А. Бартиш, К. Міштурак, С. Міштурак, С. Єдинак; по 50 ц.

Лужецька, М. Трач, А. Лебшак; до 25 ц.: Т. Кахнавець, І. Судол, Е. Забитко, А. Василіук, А. Пінкович, П. Клинич, А. Гачак, С. Мелько.

По відчисленні розходів отрималося \$60, які вислано до краю через Обеднання на такі цілі: інваліди \$35, політичні в'язні \$10, бойовий фонд \$10, Матері Білеса \$5.

І. Білинський.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Українська пісня в репертуарі американського хору.

Міністерство закордонних справ при Директорії У. Н. Р. вислано і 1919 р. за кордон ріжнородні місії, як фінансові, дипломатичні, військові, торговельні, пропагандні, друкування паперових грошей і інші. Дуже важною і коштовною була співацька місія — український Національний Хор під управою Олександра Кошиця. Хор розніс красу української пісні по цілому світу. Поселившись у Злучених Державах, д-р Кошиць видав низку українських пісень в англійському перекладі. Це вилізло до раз витиченої мети. В другій частині: 1. Сольо фортепіанове, виконане Ф. Лавриком, Засумуй требаго. 2. Мені, однаково, деклямувала О. Тершавська. 3. Пісня Вінес: дует, корнет і піано. 4. Гей, хто має міць, деклямуція Т. Сороки. 5. Танець приятеля: дует, корнет і піано. Святочне слово виголосив місцевий парох о. Мищик. Бесідник звернув увагу на причини занепаду української держави. Сказав що падемо тому, що браз у нас збірної волі та сильних характерів, без яких нація не має права існування.

В третій частині: 1. Дитячий хор відспівав пісні: Летіла куля, Ой, Морозе Морозенку, Зелений дубочку, Ой у лузі, Як Збруч річку проходили, Видиш, брате мій, які були переплітани солями та деклямаціями. На чужині загибаю, сольо фортепіанове Любки Перчак, Страшно впасти в кайдани віддеклямував Г. Аркнес. Не пора, А. Найда. Щастя хочеш ти зазнати, І. Совінська. Дитячий квартет, Козак.

На тім закінчено програму свята та відспівано „Ще не вмерла Україна“.

Хор назагал добрий, однак кидається в очі брак чоловічих голосів. Деклямації Е. Янчак і Н. Янчика дуже добрі, як теж дітей Т. Сороки і І. Совінської. Чудово випав дует Я. Ковалю, а опися Р. Пастернака на корнеті при аккомпаніменті молоденької та дуже талановитої нашої піяністки Еви Сороки. Бесідники дуже добре вивязалися зо свого завдання, за що в нагороду діставали гримкі олески. Дитячий хор був дуже добре підготований. Сольо фортепіанові, як Ф. Лаврика так і Л. Перчак, були добрі. В цілому свято було гарне. Кожний присутній виніс з нього якнайкраще враження.

Перепроваджена на салі збірка дала \$61.85 та з вільних датків при вступі \$31.58. Разом \$93.93.

Зложили по \$2: Т. Урбан. О. Мищик, К. Гадай, Т. Крика; по \$1: К. Бартиш, І. Білинський, І. Марусин, К. Бронницька, М. Єдинак, М. Каспер, М. Тиман, І. Михальцевич, Н. Муляр, А. Гадай, П. Левицький, І. Сорока, Г. Лебшак, В. Косиць, Я. Ташак, С. Коник, Н. Янчик, І. Стецій, Н. Бронницький, А. Білинська, М. Бартиш, С. Кульчицький, М. Тершавський, Г. Білинський, Т. Сорока, П. Закорчечний, А. Заплітний, П. Звіжанський, М. Бокалець, І. Тиман, К. Бобак, А. Бартиш, К. Міштурак, С. Міштурак, С. Єдинак; по 50 ц.

„Songs of Ukraine“ will be heard at the concert of the Mendelssohn Chorus, 63 year old Choral Society of Philadelphia, on Dec. 8, at the Scottish Rite Temple at Broad and Race Streets.

„Dr. Harl McDonald, musical director of the club, has chosen these songs, arranged by Alexander Koshetz, famous authority on folk music of Ukraine and director of the famous Ukrainian National Chorus. They are: „Out of the Darkness“, a hymn of the nativity; „Lullaby“, a gripping and spell binding evening song; and „Resurrection“, a canticle of the eighteenth century.

„The first and last number of the group are from the Ukrainian Passion Trilogy. It is accepted that there is little in choral literature which compares with the magnificence, poignance and simplicity of this delineation of the Passion of Our Lord“.

Українці повинні гордитися отим признанням для української пісні. І повинні прийти у великому числі, щоб послухати, як американці віддають красу нашої пісні. Також ми повинні показати левну міру нашої вдячності і зацікавлення українською піснею з нашого боку.

Білеті можна набути у панні Марії Кіс при 847 Н. Френклін вул.

П. Д.

УВАГА! ТРЕНТОН, Н. ДЖ. ТРЕНТОНСЬКА УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА

— влаштує —

ПРЕДСТАВЛЕННЯ ЯК ЗАПОРОЖЦІ ВИКРАДЦІ ТАТАРСЬКОГО БАШУ

ДРАМАТИЧНІ МАЛЮНКИ З КОЗАЧЬКОЇ БУВАЛЬЩИНИ

— В 4-ох ДІЯХ —

В НЕДІЛЮ, 5. ГРУДНЯ 1937

В САЛІ ПІД Ч. 18 WOODLAND ST., TRENTON, N. J.

Комітет запрошує як місцевих так і позамісцевих громадян на гарне і цікаве представлення.

Початок в год. 7:30 вечір.

ВСТУП 25 ц. ДІТИ 10 ц.

Комітет.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ

ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ПОВІДОМЛЕННЯ: Отрим маємо честь повідомити всі українські Братства, Товариства, відділи ОДВУ, Український Чер. Хрест, Молодецькі й Горожанські Клуби стейту Конектикот, що:

РІЧНИЙ ЗІЗД СТЕЙТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

НА ЯКОМУ БУДЕ ВИБІР УРЯДУ, ВІДБУДЕТЬСЯ В СУБОТУ, ДНІ 25-ГО ГРУДНЯ (DECEMBER) 1937 РОКУ

В Церковній Галі при 127 Парк вулиця В Нью Гейвен, Конн.

Зізд розпочнеться точно в годині 10-її рано.

На цей Зізд просимо всі вище зазначені українські організації стейту Конектикот, щоб були ласкаві вибрати на своїх зборах делегатів й послати на зізд, які своєю участю в нарадах причиняться для добра українського народу. — Тож, кожний свідомий українець чи українка, що бажає належати як одиниці, до Стейтрової Організації, хай приїде на Зізд і впишеться в члені. — Просимо всіх! — З націоналістичним привітом! Слава Україні!

Екзекутива Стейтрової Організації стейту Конектикот.

УВАГА! ТАНТОН, МАСС., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДАМИ ОКРУЖНОЇ УПРАВИ ОДВУ В ТАНТОН, МАСС., ПРОВІДЕНС, СЕНТРАЛ ФОЛС І ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

— влаштується —

СПІЛЬНИЙ ОБІД

В НЕДІЛЮ, ДНІ 5-ГО ГРУДНЯ (DECEMBER) 1937 РОКУ

В LORESTER'S HALL, BAY ST., near GRAND THEATER, TANTON, MASS.

Початок в годині 1-шій пополудні.

На цей Спільний Обід запрошуємо всіх щирих українців з Нової Англії.

280

МОЛИТОВНИКИ

Віночок (у білій кавчуковій оправі, з образцем по середині. Малого формату. Для дітей) \$.90

Ангел Хранитель (в гарній чорній подвійній оправі) 1.35

НАРОДНІ ДОСЯГНЕННЯ ПРАЦЕЮ МІЛІОНІВ БЕЗРОБІТНИХ

Поверх сором урядових агентур епіспрацюють з Адміністрацією Поступу Праці для постачання робіт убогим робітникам з допомогою списку — як виказують нові рапорти федеральних програмних робіт.

Бюро Публичних Шляхів на проектах, ведених на рахунок програмних робіт, відзначило тим, що збудувало майже десять тисяч миль доріг та поправило знів тисячу небезпечних доріг на перехрестях, працює великого числа безробітних.

Бюро Поправи коштом програмних робіт розвинуло 23 проекти наводнення, з котрих найбільший це Гренд Ковалі Дем у стейті Вашингтон. Бюро Ентомології і Чищення Растин уживає безробітних для ведення завзятої боротьби проти недуги рослин і комахних галасіс.

Корпус Інженерів уживає праці безробітних для поправки водних проводів і потреб для контролю над повінню. Лісова служба поширила свою правильну програму працею безробітних людей.

Огляд прибережжя та геодезія посунали свою нормальну основу програми географії на більш як 150 років наперед, а саме працює безробітних людей; служба народних парків посунула свій розвиток на яких 25 років вперед, а служба публичного здоров'я обчислила, що її боротьба проти малярії поступила яких 30 років наперед.

Цивільний Консерваційний Корпус, звербований з безробітної молоді, зберіг природні багатства, через насадження деревини, охорону перед лісовими вогнями, наводнення, охорону життя дичини та поширення поправки народних парків і лісів.

По кінець 1936 року Адміністрація Поступу Праці збудувала 1,400 публичних будинків, поверх 200 каналізацій, майже 400 водних проводів і 41 дешевої мешкальних проектів. У лютому цього року проекти WPA давали працю злиш 101,000 робітникам, головню з допомогового списку.

WPA це найбільше своєрідне групове підприємство, що постачає працю коло трьом чвертинам усіх робітників на програмних роботах. Завдяки тим роботам держава тепер видивається з депресії, маючи нові й уліпшені публичні праці й услуги в кожній місцевості і повіті. Як згадують тутешні економісти, держава

УКРАЇНСЬКІ СТІННІ КАЛЕНДАРІ

НА 1938 РІК

У ГАРНИХ КОЛЬОРАХ.

- Календаріом друковане українською мовою.
- Свята означені читким червоним друком.

РІЗДВО ХРИСТОВЕ З АНГЕЛАМИ
СЛАВА ВО ВИШНИХ БОГУ
ПРЕСВ. СЕРЦЕ ПРЕЧ. ДІВИ МАРІ
ПРИЧИСТА ДІВА МАРІА
з малим Ісусом Христом.
ПРЕСВ. СЕРЦЕ ХРИСТОВЕ
ІСУС ХРИСТОС МІЖ ВІВЦЯМИ
ІСУС ХРИСТОС НА ОЛИВНІМ
ГОРОДІ

СВЯТА РОДИНА
СВ. ЙОСИФ З МАЛИМ ІСУСОМ
АНГЕЛ ХОРОНИТЕЛЬ НАД ДІТЬМИ
АНГЕЛ ХОРОНИТЕЛЬ СТЕРЕЖЕ
дітей від погиду.

ДІТИ ПРИ ЗАБАВІ НАД РІКОЮ

ШЕВШЕНКО, ФРАНКО Й ДРАГО-МАНИВ.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО
ІВАН ФРАНКО
ПАРУБОК ПРИГРАВАЄ ДІВЧИНІ
КОЛО КРИНИЦІ
ГІРСЬКИЙ КРАЄВИД У НОЧІ
ЗИМОВИЙ ВЕЧІР КОЛО МЛИНА
ХЛОПЕЦЬ І ДІВЧИНА КОЛО
КРИНИЦІ
МОЛОДА УКРАЇНКА

ГУЦУЛ НА ПОЛОНИНІ
СИНИ МОЇ, ГАЙДАМАКИ
ЗАСВИСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ
ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ
ВЕСНА НА ФАРМІ
ВЕСНА В ГІРСЬКІЙ ДОЛИНІ
ЗАХІД СОНЦЯ ЛІТОМ
МАЛА ГОСПОДИНЯ
РОМЕО Й ДЖУЛІТА

25 ЦЕНТІВ ОДИН, 5 ЗА \$1.00.

• Замовлення на C.O.D. не висилається.

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

навіть у добрих часах не мало подостатком доріг, досить добре вицементованих вулиць, подостатком шкільних будинків, досить водних проводів і каналів, подостатком парків і забавових площ або досить летунських стай. Тут ніколи не було досить консерваційної праці для охорони природного багатства. Ми ніколи не мали подостатком книг, жок і літератури, обслуги здоров'я або нагоди до освіти.

Назагал тутешне населення ще дотепер не мало подостатком поживи та вбрання, як виказують звітлення Бюро Робітничих Статистик Департаменту Праці та Бюро Домашньої Економії Департаменту Агрикультури. Наше населення постійно збільшалося підчас депресії, в той час, коли народні засоби зменшувались. Льокальні громади мали щораз менше грошей на будову, поширення чи поправу публичних потреб чи услуг. Були мільони людей, охочих до праці, котрі могли були виконати все, що було потрібне. У рядах безробітних

були: лікарі й піклуванки, механіки, піксарі, вчителі, будівельно промислові робітники, вчені, дієтики, господині, нефакхові робітники та сотки інших. Їх здобута наука та досвідчення марнувалось, поки не приміщено їх на публичних проектах у користь громади. Федеральна Програмова Праця перетворила армію безробітних на робітників, котрі в багатьох напрямках привели до дійсного державного поступу.

Реєстри Публичного Бюро Праці виказують, що сотки тисяч безробітних повернулись до праці у приватній індустрії, на котрій можуть вдержатись тільки тому, що заряд федеральними програмними роботами давав їм принагідне заняття, через котре в них не зникли здібности до праці.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БОСТОН, МАСС.

Листопадове Свято.

Наша бостонська громада що-року торжественно святкує Перший Листопад. Також і цього року наша церковна громада вже місяць наперед почала на спілку з іншими українськими товариствами, що гуртуються при церковній громаді, підготуватися до цього свята. По належній підготовці це свято відбулося дня 14. листопада.

Рано того дня відбулася в церкві, прикрашеній стрілецькою могилою, заквітчаною цвітами з безровим хрестом, Служба Божа з панахидою. Коло могили стояла почесна сторожа з молодих націоналістів, убраних у гарні народні строї. В руках вони тримали прапори: український і американський. Могила нагадувала десятки тисяч тих могил, які розсіяні по різних закутках українських земель, а які на-

гадують нам свідків недавньої боротьби за наше визволення. В часі панахиди панував дуже святочний настрій. Здавалося, що ціла громада була споєна одною молитвою, одним бажанням, щоб скінчився вже той дикий гнет нацизмів і щоб уже раз відітхнув український прибитий нарід вільним життям, яким дихають інші вільні народи.

Підчас панахиди о. Кушнір виголосив промову, в якій підніс заслуги тих, що віддали життя за свій нарід, щоб краще жилось українському народові. Притім о. Кушнір закликав прихвильників, щоб причинувалися чимсь до нашого визволення. Він закликав зложити жертву на українських інвалідів, які у визвольній боротьбі стратили своє здоров'я. Супроти них ми всі зобов'язані і в часі таких свят, як ось Листопадове, ми повинні нашу вдяку супроти них виявляти чинном. По збірці пішли: І. Чопик, П. Боднар, О. Панькевич і Н. Давискиба. Збірка принесла поверх \$50.

Пополудні розпочався святочний концерт. Церковна саля була геть виповнена. Прибули також українці з Вунсбет, враз з своїм парохом о. Касковом. Як звичайно, не прийшли тільки ті, які зрадили свій нарід і перейшли на службу тих чужих струй і партій, що сковують українську самостійність. Для них українські традиційні свята не існують. А коли й існують то лише на те, щоб з них собі покепковувати.

Концерт розпочався вступним словом Н. Давискиби. Витяючи зібраних, бесідник переповів коротко всі важніші події з історії українського народу і довше зупинився на зриві Першого Листопаду. Розказав також, чому той зрив остаточно закінчився невдачею. Причини були ті, що ми мали багато ворогів, а також ті, що не було в нас єдності, не було зрозуміння своєї ідеї. Вороги використовували це і заманювали у свій табір багато зрадників, яким опісля звичайно платили так, як зрадник заслугоє, себто розстрілювали. Брак цієї єдності і свідомости довів до нашої прогори.

Молодечий хор під управою о. Л. Кушніра відспівав кілька стрілецьких пісень, між ними: „За Україну“, „Ой, та зажурились“, „Ой, у лузі“, „Гей, ви стрільці Січові“, „Стоїть явір“, „Віє вітер“, „Гей, Сім іде“, „Живи, Україно“. Скрипкове сольо в супроводі фортепіана відіграли М. Зварич і Степанія Давискиба; друге скрипкове сольо відіграли В. Боднар і Марія Кузима. Хоч

відіграні ними музичні твори були дуже тяжкі, то проте наші молоді музики виявлялися зо своєї гри дуже добре, за що дістали належні оплески. Добре було, щоб молоді більше брали участь у виконанні програм національних свят, бо тим вона дістає більшу охоту працювати для свого народу.

Новозорганізована Н. Галатином молодеча оркестра, що є під проводом панни А. Івашків, відіграла чотири українські пісні. Виконання, до якого оркестра не мала багато часу приготуватись, було бездоганне. Молодий націоналіст, гімназійний абсолювент, І. Слободян, що недавно приїхав до Америки з рідного краю, відспівав у супроводі гітари чотири стрілецькі пісні, які ще невідомі в Америці. Своім милим голосом він чарував слухачів. А Івашків віддеклямував „Стежка на північ“, а О. Довганюк „Молитва на могилах“.

Святочну промову англійською мовою виголосила молодша адвокатка, панна А. Чопик. У своїй промові вона представила тут роджений український молоді значіння Листопадового Свята. Вона сказала, що це в першій мірі молоді у краю скопила за зброю і почала боротьбу з ворогами, не оглядаючись на їх чисельну перевагу. Святочну промову українською мовою виголосив згаданий уже І. Слободян. Його промова була глибоко передумана і солідно опрацьована. Він перейшов у хронологічному порядку важніші моменти з нашої історії, почавши від боротьби наших князів з дикими монголами і кінчаючи на листопадовому зриві.

До збірки на інвалідів закликав Н. Давискиба. Збірка принесла поверх \$20. Точний звіт буде поданий пізніше. Кінцеве слово забрав І. Чопик і подякував зібраним за участь, а виконавцям програми за труд. Свято закінчено національним гимном.

Н. Давискиба.

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ НАПЕРЕДОДНІ ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ДВОХ ТОМАХ
Написав
Остап П. Білозерський.
ЦІНА \$1.00.
в Книгарні „Свободи“
81-83 Grand Street,
abo P. O. Box 346,
Jersey City, N. J.

ПОСМЕРТНА ОПОВІСТКА

Дня 23-го листопада ц. р. помер Йосиф Курчак, член Бр. св. Стефанія, м. 221 У. Н. Союзу, в Шікго, Іл.
Покійний походив із села Середнє село повіт Ліско, Закарпаття, України.
Похорон відбувся 27 листопада при участі членів бр. св. Стефанія, родини і знайомих.
Земля Йому пером!
Т. Шікгула, секр.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

На всіх імпрезах і весіллях
„Радіова Оркестра“
М. А. СЕРБЕНСЬКОГО
Обслуговує і найважливіших.
169 AVE. A, NEW YORK CITY.
Телефон: ALgonquin 4-4952

МІХАЛ П. КОСЛОСКИ
І СТЕНЛІ А. ШЕЛЕСТ
ОБЕЗПЕЧЕННЯ І НЕРУХОМОСТІ
(REAL ESTATE)
Публичний нотар. ... Моні ордер.
Корабельні карти. ... Європейські справи.
20 JONES STREET, NEWARK, N. J.
Tel.: Market 3-2597

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenue,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урадові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, в неспіш.
рано від 10 до 12.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ризику, як далеко поза Ньюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга швидко і дешево. — Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-5877.

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Удмуртський
заводжує погребам по ціні так
низькій, як \$150. Обслуга
найкраща.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Digitized Funerals as low as \$150.
Telephone: Orchard 4-8088

Пані Книдляр чує, що хтось стукає до дверей. Відчиняє і бачить якогось обшарпаного чоловіка.

— Ах, це страшно! — каже — ви нині триніаційний, що приходить по милостиню!

— Прошу пані, — успокоює її прохач — хто бачив бути таким забобонним?

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

Джейн не могла здержатися, щоб не засміятися. Вона саркастично промовила: „Це виглядає на якусь злобну комедію: е стрільби, а нема амуніції. А коли є набої, то під сторожею льва“. П сміх заглушив рев льва, який немов потвердив те, що вона говорила. Всі вони разом глибоко задумалися, що далі робити. Та завдання Джейн було найтяжче.

Тарзан в іншому місці також був вязнем обставин. Але він знаходився в значно гіршому і небезпечнішому положенні, ніж Джейн. Він був зв'язаний шнуром і під доглядом розюшених дикунів. Тарзан напружив свої м'язи в надії, що йому вдасться перервати мотузку, що зв'язувала його руки. Але скоро він переконався, що школа пробувати, бо вони заміцні.

Поборикавшись ось так хвилину, він рішив, що нема що іншого під цю пору робити, тільки пожитись і спокійно лежати та спочивати. Хто зна, що може пригнати чергова хвилина. Найкраще мати заощаджену силу. Він положився і скоро заснув. Коли він спав, воєнна рада дикунів збиралася на засідання, щоб рішити, що далі з Тарзаном робити.

Деякі члени тої ради боялися його вбивати. А деякі боялися лишати його живим. Вони жахалися на гадку пімсти кавуру, які, за їх переконанням, були союзники Тарзана. Але один з чорних піднявся і радісно заявив: „Коли ми вбємо його, то він не зможе сказати, що ми його вбили“. Ця проста гадка всім страшенно припала до вподоби. На ній вони зупинилися.